

# Türk Milli Eğitim Sisteminin Sorunları ve Çözüm Arayışları

Prof. Dr. Ömer ÖZYILMAZ

12. Baskı





Prof. Dr. Ömer ÖZYILMAZ

## TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ARAYIŞLARI

ISBN 978-605-5885-80-9

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Nisan 2009, Ankara

12. Baskı: Ekim 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür  
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan  
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.  
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara  
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

### İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA  
Yayınevi: 0312 430 67 50  
Dağıtım: 0312 434 54 24  
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60  
İnternet: [www.pegem.net](http://www.pegem.net)  
E-ileti: [pegem@pegem.net](mailto:pegem@pegem.net)  
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

## Ö N S Ö Z

Bugünkü milli eğitim sistemimizin ilkeleri ve hedefleri, Cumhuriyetin ilk yıllarında tespit edilmiştir. Bu ilke ve hedefleri gerçekleştirmek üzere, yapılacak olan eğitim-sel faaliyetleri organize etmek üzere, o zaman çıkarılan kanunlar, zaman içerisinde beliren ihtiyacı karşılamak üzere hazırlanmış olan yenileriyle birlikte, günümüze kadar eğitimimize yön vermeye devam etmiştir. Ancak sonradan çıkarılan bu kanunların büyük bir çoğunluğu, gelişen yenilikler ve olaylar karşısında, Cumhuriyetin ilk yıllarındaki tespitlerin içini dolduramamış, aksine onların boşlukta kalmasına sebep olmuştur. Buna paralel olarak, Cumhuriyetimizin kuruluşu bir asra (85. yıldönümünü kutladık) yaklaşmaktadır. Geçen bu bir asırlık zaman dilimi içerisinde dünyada ve ülkemizde çok ciddi gelişmeler, sosyal, siyasal, ekonomik, bilimsel, teknolojik ve kültürel değişimler yaşandı. Sosyal Bilimler, fen bilimleri ve özellikle Eğitim Bilimleri alanında ve uygulamalarında çok güzel ve verimli ürünler ortaya çıktı. Öğrenme-öğretme süreçlerinde, öğretimin içeriğinde, yöntem ve hedeflerinde yeni yeni reformlar yaşandı. İletişim teknolojisi alanında devrim üstüne devrimler gerçekleştirildi. Bütün bunlar ve bunlarla ilgili değişimler, Milli Eğitim sistemine dâhil edilemedi ya da bunlar, sistem tarafından görülemedi.

Öte yandan bir bütün olarak eğitim sistemimiz özellikle halkımızın, planlı dönemde kaydettiği gelişmeler karşısında yetersiz kalmıştır. Toplumun önünde giderek, onları eğitmesi ve XXI. yüzyıla hazırlaması gereken eğitim sistemimiz, birçok yönden onun gerisinde kalmış, bir bakıma işlevini yapamaz hale düşürülmüştür. Bugün artık eğitim sistemimizin, yıllardır birikerek büyüyen sorunlarından dolayı, toplumu eğiterek XXI. yüzyıla hazırlamak şöyle dursun, farkında olmadan onun önünde bir engel olduğu anlayışı giderek yaygınlık kazanmaktadır. Bu durum ise, senelerden beri, eğitim sistemimizde reform yapılması gerektiğini söyleyenleri haklı çıkarmıştır.

Eğitim sistemimizde reform yapılması gerektiğine uzun zamandan beri inanıldığı için, gerek Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde, gerekse siyasi, sosyal ve ekonomik kuruluşlarda bu yönde ciddi araştırmaların yapılmağa çalışıldığına ve çeşitli ebatlarda raporların hazırlandığına şahit olmaktayız. Fakat birçoğunun iyi niyetli olduğuna inandığım bu çalışmaların, ne yazık ki, gerek hazırlık aşamasında, gerekse uygulama esnasında ortaya çıkan zafiyetlerden dolayı ülkemiz eğitim sistemini, çağın gerekleriyle halkımızın beklenti ve ihtiyaçlarına cevap verecek bir düzeye ulaştırmasına yetmemiştir. Bakanlığın kendi içinde yaptığı çalışmalar; TÜSİAD gibi sivil toplum kuruluşlarının bu yöndeki çalışmaları ve nihayet DPT gibi araştırmacı kuruluşların yaptığı MEHTAP projeleri gibi çalışmalar bunlara örnek olarak gösterilebilir. Çünkü birçoğu hem eğitim bilimleriyle, hem halkımızın anlayış, beklenti ve ihtiyaçlarıyla, hem de ülke ve küreselleşen dünya gerçekleriyle tam örtüşmemiştir. Üstelik onların birçoğu için, insanların kendilerini gerçekleştirmelerine zemin hazırlamak, yardımcı olmak ve bu yolla bilgi çağının insanını yetiştirerek ülkenin kalkınmasını sağlamak gibi bir düşünce, en azında onların bir kısmı için ancak orta sıralarda yer alacak bir hedefti. Çağı yakalayamayan bir anlayış, yeterli olmayan çalışma ve vizyonsuzluk sebebiyle, eğitim alanında gelmiş olduğumuz nokta, çağın gerisinde ve işlevsiz kalmak olmuştur.

İşte böyle bir ortamda biz, çok arkalarda kalmış olan eğitim sistemimizi, 21. Yüzyıla nasıl taşıyabileceğimiz üzerine çalışmamızı yoğunlaştırdık. Bunun için önce eğitim sistemimizi saran sorunları hem belirlemek, hem de onların çözümü için yapılması gerekenlerin neler olduğunu tespit etmek amacıyla uzun çalışmalar yaptık. Sonra eğitim sistemimizi 21. Yüzyıla damgasını vuran gelişmiş ülkelerle eşit düzeye nasıl getirebileceğimizi, ardı arkası gelmeyen çalışmalarla araştırdık. Artık şu husus açıkça görülmüştür ki, Türk Milli Eğitim Sistemi mevzii, geçici ve günü kurtarma adına yapılacak çalışmalarla çağdaşlaşamaz. Duygusallıktan, çekingenlikten ve cüretkârlıktan uzak; objektif, bilimselliğe vurgu yapan ve uygulamayı hedef edinen, milli bir adeseden evrenseli yakalamağa çalışan ciddi bir reform programı hazırlayıp uygulamaktan başkaca yol kalmamıştır. Ortaya çıkan bu eser, bu ihtiyacı gözler önüne sermeyi, bu ihtiyacı toplum gündemine taşımayı ve konunun diğer uzmanlarıyla birlikte, teori ve pratikte bu ihtiyacı karşılama çalışmasını yapmayı hedeflemektedir.

Çalışmamızda esas olarak iki kaynaktan beslendik: Bunlardan birincisi, başta kendi eğitim ve kültür tarihimiz olmak üzere insanlığın kültür birikimi; ikincisi çağın doğru bilgileri ve uygulamaları, özellikle de eğitim bilimleri ve diğer sosyal bilimlerin ürünü olan bilgilerdir. Biz bunların güçlü bir sentezinden, bugünkü sorunlarımızı nasıl aşabileceğimizi araştırdık.

Yine bu çalışmada iki temel prensibi esas aldık. Bunlardan birincisi, 21. Yüzyılın gereklerini, halkımızın beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacak bir sistemi nasıl oluştururuz; ikincisi de olabildiğince konuya geniş bir perspektiften yaklaşmaktır. Böylece biz, herhangi bir ideolojik saplantıya düşmeden, küreselleşen dünya gerçeklerini, bilimi ve halkımızın anlayışını esas alarak, okul öncesi dönemde, ilköğretim ve ortaöğretim denmelerinde, bilgi çağının insanını yetiştirecek bir eğitim sistemini nasıl oluşturacağımızı araştırdık.

Çalışmamız, milli eğitim sisteminin tamamını içermemektedir. Yalnızca okulöncesi dönem, ilköğretim ve orta öğretim dönemlerini esas aldık. Bu dönemlerin sorunlarını saptamak ve bu sorunların nasıl çözüleceği üzerine yoğunlaşmayı hedef edinmekteyiz. Yükseköğretim konusu ayrı bir çalışma olarak ele alınacaktır.

Çalışmamızı bir Giriş kısmı ve iki ana bölümde ele aldık. Giriş kısmında eğitim hakkındaki bilgilerimizi tazeledik ve konuya nasıl bir perspektiften baktığımızı belirledik. Ayrıca bu çalışmayı, hangi ekonomik ve sosyal düzen için hazırladığımızı belirtmeğe çalıştık.

Bölümlerden birincisinde, 21. Yüzyılda Milli Eğitimimizin, üzerine bina edileceği “temel ilkeleri” belirlemeye çalıştık. Oldukça zor bir konu olan “temel ilkeleri” belirleme işinde, olabildiğince objektif olmayı esas aldık. Yani bilgi çağının eğitim sistemi, hangi temel esaslar üzerinde yükseleceği konusunu irdeledik.

İkinci bölümde ise, önce Milli Eğitim sistemimizi saran ve işlevini yerine getirmesine engel olan sorunları saptamaya, bu sorunların çözümlerini belirlemeye ve bunun ileri bir aşaması olan “yeniden yapılanma” projemizi ortaya koymaya gayret ettik.

Kitapta işlenen konular, sırf bilimselliği hedef edinmemektedir. Bilimsellięin kontrolünde, ondan beslenen ancak uygulamayı hedefleyen bir çalışmadır. Uygulama derken de, yukarıda da belirtildiği gibi milli bir perspektiften evrenseli yakalamaya çalıştık. Çünkü küreselleşen dünyamızda, milletlerin varlıklarını güçlü ve etkili bir şekilde sürdürmeleri, onların eğitimde de evrenseli ihmal etmeden milliliğe, milliliği yadsımadan evrenselliğe vurgu yapmalarıyla yakından ilgilidir.

Kitapta konuları işledikten sonra her konunun sonuna, o konuyla ilgili olarak hem bizim yararlandığımız, hem de okuyucunun yararlanmasını umduğumuz ya da yararlanabileceğini düşündüğümüz kaynak eserlerin bazılarını alfabetik sırasıyla verdik.

Şüphesiz bu çalışma, yapılacak eleştirilerle daha da geliştirilecektir.

 A N K A Y A, 2013  
Prof. Dr. ÖMER ÖZYILMAZ



# İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
İçindekiler .....	vii

## GİRİŞ EĞİTİMİN TANIMI VE ÖNEMİ

Giriş .....	1
EĞİTİMİN TANIMI VE ÖNEMİ .....	2
Eğitimin Tanımı ve Kısımları.....	2
Eğitimin Önemi.....	3
BU PROJE HANGİ SOSYO-EKONOMİK VE SİYASİ DÜZEN İÇİNDİR.....	5

## 1. BÖLÜM TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN TEMEL İLKELERİ

TÜRK MİLLİ EĞİTİMİN TEMEL İLKELERİ .....	9
TÜRK MİLLİ EĞİTİMİN TEMEL İLKELERİ .....	10

## 2. BÖLÜM TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNİN SORUNLARI ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ .....	15
MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİMİZİN BUGÜNKÜ DURUMU YA DA SORUNLARI .....	16
TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNDE YENİDEN YAPILANMA İHTİYACI .....	18
Yeniden Yapılanma ve Buna Olan İhtiyaç.....	18
Eğitim Sistemimizde Yeniden Yapılanma İhtiyacı .....	19
Yapılması Gerekenler .....	21
TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNİN SORUNLARINA TOPLU BAKIŞ .....	25
MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNİN TEMEL SORUNLARI .....	27
EĞİTİME YÖNELİK ÇALIŞMALARDA İDEOLOJİK YAKLAŞIMLARIN EGEMEN OLMASI..	29
İdeolojinin Tanımlanması.....	29
İdeoloji ve Eğitim İlişkisi .....	29
İdeolojiler Asrı ve Sonuçları.....	30
Ülkemiz ve İdeolojik Tartışmalar.....	30
Ülkemizde Eğitim ve İdeolojik Yaklaşımlar .....	31
Çözüm Nedir? .....	32

EĞİTİM SİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE, EĞİTİM BİLİMCİLERDEN YETERİ DERECEDE YARARLANILMAMASI .....	35
Sorun Nedir?.....	35
Çözüm Nedir? .....	36
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ GÖREVLERİ .....	39
MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNİN YÖNETİM PROBLEMİ .....	41
Modern Yönetimin Gelişimi, Tanımı, Boyutları ve Etkileri .....	41
Yönetim ve Teşkilatın Önemi.....	44
EĞİTİM YÖNETİMİNİN SİSTEM BOYUTU.....	48
EĞİTİM YÖNETİMİ ÜST KURULU .....	50
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ MERKEZ BÜROKRASİSİ .....	51
TALİM TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI .....	53
TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI .....	56
Teftiş Sisteminden Kaynaklanan Sorunlar .....	56
Teftiş Anlayış ve İşleyişinden Kaynaklanan Sorunlar .....	57
ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI.....	60
Çağımızdaki Gelişmeler ve Eğitime Etkisi .....	60
Yüzyılda Çağdaş Okulun Yapısı.....	61
Çağdaş Eğitimde Öğrenci Kişilik Hizmetleri ve Kapsamı.....	62
Rehberlik ve Rehberlik Hizmetlerinin Kapsamı .....	63
Öğrenci Kişilik Hizmetleri Başkanlığı ve Görevleri.....	65
EĞİTİMDE YERELLEŞME MODELİ “EĞİTİM YÖNETİMİ İL KURULU” .....	67
Eğitim Yönetimi İl Kurulunun Yapısı ve İşlevleri .....	67
İl Millî Eğitim Müdürü .....	69
Eğitim Yöneticisi Olarak Millî Eğitim Müdürünün Görevleri .....	70
Eğitim Lideri Olarak İl Millî Eğitim Müdürünün Özellikleri .....	70
İletişim Uzmanı Olarak İl Millî Eğitim Müdürünün Özellikleri .....	71
Okul Müdürleri.....	72
Eğitim Yöneticisi Olarak Okul Müdürünün Görevleri.....	72
Eğitim Lideri Olarak Okul Müdürünün Özellikleri .....	73
Okul Yönetiminde Müdür Yardımcıları .....	74
Okul Yönetimi ve Öğretmenler .....	74
YERELLEŞMENİN YARARLARI VE SINIRLILIKLARI .....	77
Yerel ve Yerel Yönetim Kavramları.....	77
Yerel Yönetimlerin Dayandığı Değerler .....	77
Yerelleşmenin Yararları.....	78
Yerelleşmenin Sınırlılıkları.....	80
EĞİTİM YÖNETİMİNİN İNSAN BOYUTU .....	81
TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNDE “ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ” SORUNU .....	84
Eğitim Sistemlerinde Öğrenme-Öğretme Süreci Sorununun Tanımlanması .....	84

Öğrenme-Öğretme Sürecinin Tanımlanması.....	84
Eğitim Sistemlerinde Öğrenme-Öğretme Sürecinin Yeri ve Önemi.....	85
Eğitim Sistemimizdeki “Öğrenme Öğretme Süreci” Sorunu ve Boyutları .....	87
Yüzyılın ve İnsanın Özellikleri.....	90
21. Yüzyılın Özellikleri.....	90
21. Yüzyılın İnsanın Özellikleri .....	92
Öğrenme-Öğretme Süreci Sorununa Çözüm Arayışları .....	94
Eğitimde Yeni Paradigma Arayışları .....	94
Neden Yapılandırıcı Yaklaşım .....	94
Yapılandırıcı Yaklaşımın Temel İlkeleri .....	96
Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Okulun İşlevleri .....	97
Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Okulun Öğrenciye Kazandırması Gereken Hususlar .....	98
Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Öğrenme-Öğretme Sürecinin Yöntem ve İçeriği .....	101
Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Bilginin Tanımı .....	103
Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Öğrenmenin Tanımı .....	104
Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Öğrenme Süreci.....	105
Yapılandırıcı Yaklaşımın Öğretmenin Temel Rollerini.....	108
Yapılandırıcı Yaklaşımın Öğretmenin Eğitimsel İşlevi .....	110
Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Öğrenci Profili.....	112
Yapılandırıcı Yaklaşımın, Öğrenci Açısından Yararları.....	113
Ölçme ve Değerlendirme Sistemimizin Bugünkü Durumu.....	114
Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Ölçme ve Değerlendirme .....	116
Geleneksel Yaklaşımların ve Yapılandırıcı Yaklaşımın Eğitimin Çeşitli Unsurlarına Bakışı.....	119
<b>EĞİTİMİN MİLLİLEŞTİRİLEMİŞ OLMASI.....</b>	<b>122</b>
Eğitim Sistemleri İçerisinde Eğitim Programlarının Yeri ve İşlevi .....	125
Eğitim Programı Nasıl Düzenlenir .....	126
<b>EĞİTİMDE PROGRAM GELİŞTİRME ÇALIŞMALARININ OLMAMASI .....</b>	<b>131</b>
Değişim ve Eğitim Programı .....	131
Program Değerlendirme.....	132
Program Geliştirme .....	134
Program Geliştirmede Dikkat Edilecek Hususlar .....	135
<b>ÇAĞDAŞ “DEVLET KONSEPTİ” İÇERİSİNDE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARININ YERİ..</b>	<b>139</b>
Çağdaş Dünyada “Devlet” Nasıl Anlaşılmaktadır?.....	139
Çağdaş Devlet Anlayışında Özel Öğretim Kurumlarının Yeri Neresidir? .....	141
Özel Öğretim Kurumlarının Gelişmesi İçin Neler Yapılmalıdır?.....	142
Gönüllü Kuruluşlar Alanında Yapılması Gerekenler.....	144
<b>MİLLİ EĞİTİMİN FİNANSMAN SORUNU ve ÇÖZÜM YOLLARI .....</b>	<b>147</b>
<b>REHBERLİK VE YÖNLENDİRME.....</b>	<b>153</b>
Rehberlik ve Yönlendirmenin Önemi.....	153

Rehberlik ve Yönlendirmenin Tanım ve Tahlili.....	153
Rehberlik.....	153
Yönlendirme .....	155
Rehberliği Gerektiren Sebepler .....	155
Rehberlik ve Yönlendirme ile İlgili Öneriler.....	158
<b>TÜRKİYE'DE ÖĞRETMEN SORUNU YA DA ÖĞRETMENİN YETİŞTİRİLMESİ ve İSTİHDAMI MESELESİ.....</b>	<b>160</b>
Eğitim ve Öğretimde Öğretmenin Yeri ve Önemi .....	160
Ülkemizde Öğretmenin Yetiştirilmesi (Tarihsel ve Kurumsal Yaklaşım) .....	160
Öğretmen Yetiştirme Sorunu ve Çözüm Önerileri.....	161
Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Yeniden Yapılanma İhtiyacı .....	165
Ülkemizde Öğretmen İstihdam Politikaları, Sorunları ve Çözüm Önerileri.....	168
Öğretmen İstihdam Politikalarının Önemi.....	168
Öğretmen İstihdam Politikalarındaki Sorunlar ve Çözüm Önerileri .....	168
<b>ÜLKEMİZDE ÖRGÜN EĞİTİM SİSTEMİ ve SORUNLARI .....</b>	<b>175</b>
Örgün Eğitim Sistemine Kavramsal Yaklaşım .....	175
<b>OKULÖNCESİ EĞİTİMİ ve SORUNLARI.....</b>	<b>176</b>
Okulöncesi Eğitiminin Tanımı ve Önemi .....	176
Okulöncesi Eğitimin İçerik ve Amaçları.....	177
Ülkemizde Okulöncesi Eğitimin Gelişmemesinin Nedenleri .....	178
<b>İLKÖĞRETİMİN SORUNLARI ve YENİDEN YAPILANMA İHTİYACI.....</b>	<b>180</b>
İlköğretimin Önemi ve İşlevi.....	180
Ülkemizde İlköğretimin Sorunları .....	180
İlköğretimde Yeniden Yapılanmaya Olan İhtiyaç.....	184
<b>TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNDE DİN ÖĞRETİMİ VE EĞİTİMİ KONUSU .....</b>	<b>187</b>
Giriş .....	187
Niçin Din Öğretimi ve Eğitimi .....	187
Din Öğretimi ve Eğitimi Nasıl Yapılmalıdır .....	191
<b>ORTAÖĞRETİMDE YENİDEN YAPILANMA İHTİYACI.....</b>	<b>193</b>
Çağdaş Dünyada ve Bizde Ortaöğretim ve İşlevleri .....	193
Nasıl Bir Ortaöğretim Sistemi Oluşturulmalıdır?.....	194
Ülkemizdeki Genel Lise Uygulaması Sorunları ve Çözüm Önerileri.....	195
Tarihsel ve Kavramsal Açından Genel Liseler ve İşlevleri .....	195
Ülkemizdeki Genel Lise Uygulamasının Sorunları.....	196
21. Yüzyılın Genel Lisesi Nasıl Olmalıdır? .....	199
<b>MESLEKİ TEKNİK EĞİTİM, SORUNLARI ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....</b>	<b>205</b>
Mesleki Teknik Eğitim ve Önemi.....	205
İlköğretim Döneminde Genel ve Mesleki Teknik Eğitime İlk Adım .....	208
Ortaöğretim Döneminde Mesleki Teknik Eğitim ve Sorunları .....	209
Mesleki Teknik Eğitimin Ortaöğretim Dönemindeki Sorunları .....	209

Ortaöğretimde Mesleki Teknik Eğitimin Sorunlarına Yönelik Çözüm Önerileri.....	211
MESLEK YÜKSEK (ÖNLİSANS) OKULLARINDA MESLEKİ TEKNİK EĞİTİM ve SORUNLARI .....	217
Meslek Yüksek Okullarının Fonksiyonları ve Önemi .....	217
Meslek Yüksek Okullarının Gelişim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar .....	218
Meslek Yüksek Okulları ve Sorunları.....	219
Meslek Yüksekokullarının Sorunlarına İlişkin Çözüm Önerileri .....	221
EĞİTİM SİSTEMİMİZDE BİR ÜST ÖĞRETİME GİRİŞ SORUNU .....	240
Mevcut Durum Nedir? .....	240
Ortaöğretime ve Yükseköğretime Giriş Problemi Nasıl Çözülür? .....	242
SONUÇ YERİNE .....	247
Yararlanılan ve Geniş Bilgi İçin Başvurulabilecek Türkçe Kaynaklar (Kitaplar).....	250
Yararlanılan ve Geniş Bilgi İçin Başvurulabilecek Türkçe Kaynaklar (Makaleler).....	256